

Ob jubileju profesorja Janeza Höflerja

Profesorja Janeza Höflerja, dolgoletnega predavatelja na ljubljanskem Oddelku za umetnostno zgodovino, sem spoznal konec osemdesetih let, ko sem začel študirati umetnostno zgodovino. Tedaj so bili njegovi predmeti gotovo nekaj posebnega. Sistematično zastavljeni in s širokim naborom obravnavanih likovnih del so študentom omogočili hitro izoblikovanje osnovne »mreže« spomenikov, kar nam je že v prvih letih študija olajšalo delo na terenu. Prav slednje je bilo tisto drugo, kar smo se od profesorja tedaj naučili. S študenti višjih letnikov je vsako leto organiziral vrsto krajših terenskih vaj in z nami *in situ* debatiral o številnih izbranih spomenikih. Beseda je največkrat tekla o vprašanih, ki se jih je v svojih raziskavah tedaj sam loteval ali pa so bili tema naših raziskav, seminarjev, diplom, magistrirjev ali doktoratov. Čeprav je svoje raziskovalno delo na področju umetnostne zgodovine zapisal srednjemu veku in zgodnji renesansi, je bil odprt tudi za kasnejša obdobja, ki jih je dobro poznal zaradi svoje muzikološke »preteklosti« – leta 1978 je objavil monografijo Glasbena umetnost pozne renesanse in baroka na Slovenskem –, in je odločno podprl tiste od svojih študentov, ki smo se odločili na višji stopnji posvetiti baroku, ter je naše delo vestno mentorsko spremljal in skrbno pregledal naša zgodnja za objavo pripravljena besedila. Tako kot je pri svojih raziskavah redno segal preko slovenskih meja, je k temu spodbujal svoje študente. Njegovo mnenje je vedno bilo, da je za kompetentno ukvarjanje s slovensko umetnostno dediščino nujen širši pogled in znanstveno ukvarjanje z gradivom izven lokalnih, nacionalnih meja, vsaj v širši regiji med Srednjo Evropo in Jadranom.

V letu 2012 profesor Janez Höfler slavi sedemdesetletnico. Čeprav se je že leta 2005 upokojil, je bilo to zgolj formalno, saj se še vedno intenzivno ukvarja z raziskovalnim delom in ostaja s svojo matično ustanovo, ljubljanskim oddelkom, na katerem je bil zaposlen od leta 1972, ves čas tesno povezan. V zadnjih desetletjih je skozi pedagoško delo in usmerjanje študentov poskrbel, da se bodo njegova osrednja raziskovalna področja – gotsko stensko slikarstvo, vloga grafičnih predlog v slikarstvu, gotska in renesančna umetnost na obalah Jadrana – razvijala naprej.

Ko je leta 2002 v Zborniku za umetnostno zgodovino ob profesorjevi šestdesetletnici pisal Samo Štefanac kot njegov prvi doktorant, je ob koncu omenil šte-

Janez Höfler

vilne strokovne izzive, ki se jim je profesor želel posvetiti. Ravno tedaj je slavljeneč začel z organizacijo mednarodnih simpozijev, posvečenih povezavam med Bavarsko in Slovenijo od srednjega veka do moderne (2001, 2004 in 2008), kasneje pa je tudi souredil zbornika prvih dveh (2003 in 2006). Obenem je nadaljeval s pisanjem korpusa srednjeveških fresk v Sloveniji in leta 2004 izdal četrti del, posvečen vzhodni Sloveniji. Med vrhunce njegove kariere pa gotovo sodita tudi monografija o vojvodski palači v Urbinu (v nemščini je izšla leta 2004, v italijanščini najprej 2006 in nato ponovno 2010, v Italiji je dobila celo prestižno nacionalno nagrado »Frontino Montefeltro«) ter monografija o enem vodilnih grafikov srede 15. stoletja Mojstru E. S. (2007). Pred kratkim je izpolnil še svoje dolgoletne načrte, da za Marijino cerkev na Ptujski Gori, osrednji spomenik gotike na Slovenskem, pripravi znanstveno monografijo. Pod njegovim uredništvom je skupina avtorjev leta 2011 pripravila knjigo, kakršne ni imel še noben od osrednjih umetnostnih spomenikov na Slovenskem. Raziskovanje Ptujске Gore in pripravo

monografije je povezal z raziskovalnim projektom o umetnosti okrog leta 1400, bil pa je tudi eden od vodilnih organizatorjev – in predsednik programskega odbora – velike mednarodne konference Umetnost in arhitektura okrog leta 1400, ki sta jo pod pokroviteljstvom Mednarodnega komiteja za umetnostno zgodovino (CIHA) maja leta 2011 organizirala Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo in Univerza v Mariboru.

Kolegi, prijatelji in učenci mu ob sedemdesetletnici pripravljamo Festschrift, ki bo vseboval tudi njegovo obsežno bibliografijo, ki pa gotovo ne bo dokončna, saj slavljenču ne manjka novih načrtov. Zato mu še naprej želimo uspešno raziskovalno delo.

MATEJ KLEMENČIČ